

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Антикризове управління в місцевому економічному розвитку»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Тип і назва освітньої програми	ОПП Зв'язки з громадськістю
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма: лекцій – 16 год., практичних (семінарських) занять – 24 год. заочна форма: лекції – 8 год.; практичних (семінарських) занять – 6 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Медвідь Вікторія Юріївна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, ауд. 420 (навчальний корпус 4) e-mail viktoriia.medvid@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/medvid-viktoriya-yuriyivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні
Компетентності	загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). спеціальні (фахові): ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України. ФК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. ФК12. Здатність фахово систематизувати та аналізувати інформацію, оцінювати її повноту для вироблення політики об'єкта управління.
Результати навчання	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції. РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально- організаційних структур. РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень. РН14. Уміти створювати системи збору, аналізу та обробітку інформації, використовувати її для аналізу політики.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: соціальна свідомість, емпатія, емоційний інтелект, міжособистісні комунікації, здатність логічно й системно мислити, працювати в команді, креативно мислити тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	

Головна мета вивчення цієї дисципліни полягає у формуванні: знань про теорію та практику антикризового управління в місцевому економічному розвитку; умінь і навичок, необхідних для володіння інструментами антикризового управління в місцевому економічному розвитку.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Місцевий економічний розвиток в умовах війни та повоєнного відновлення
- Тема 2. Механізми та інструменти антикризового управління в місцевому економічному розвитку.
- Тема 3. Стейкхолдери місцевого економічного розвитку та їх інтереси
- Тема 4. Фінансовий лізинг та аутсорсинг.
- Тема 5. Індустріальний та науковий парки.
- Тема 6. Бізнес інкубатор та центр залучення інвестицій.
- Тема 7. Кооператив та кластер.
- Тема 8. Краудфандинг та револьверний фонд.
- Тема 9. Соціальне підприємництво та інструменти соціальної підтримки.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення, бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

методи письмового контролю: *самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.*

методи самоконтролю: *самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.*

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо відвідування занять

Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час

освіти	опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Кейс-стаді. Соціальне підприємництво та інклюзія. Досвід українських міст. 2020. URL: https://auc.org.ua/sites/default/files/library/case_study_pledged_socp.pdf
2. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: антикризові інструменти у воєнний і повоєнний період. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/838/LED.pdf>
3. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: корисні поради та кращі практики: посібн. для місцевої влади та бізнесу. URL: MER_2021_WEB.pdf
4. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практич. посіб. URL: <http://surl.li/mwukb>.
5. Навчальний посібник з соціального підприємництва. 2021. URL: https://siplatform-live.s3.eu-central-1.amazonaws.com/files/posibnyk_usa.pdf
6. Соціальне підприємництво: опорний конспект / укл. Овсянюк Бердадіна О. Ф. Тернопіль: Вектор, 2021. 74 с.

Допоміжні:

1. Державне управління та місцеве самоврядування: Збірник наукових праць. URL: <http://www.dbuara.dp.ua/vidavnictvo/vidannya.htm>.
2. Кравцова Т., Лашенко О., Кравцов О. Теоретичні основи впровадження антикризового менеджменту в діяльність органів публічного управління. URL: 878-Текст статті-1403-1-10-20221019.pdf.
3. Петрів Д. М. Особливості антикризового управління в органах місцевого самоврядування, на прикладі Залозецької ТГ : кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування" / Д. М. Петрів. — Тернопіль: ТНТУ, 2023. — 68 с.
4. Адамська О. Антикризове управління в контексті реагування на регіональні виклики: теоретико-методологічний аспект. Ефективність державного управління. 2018. Вип. 2 (55). Ч. 1. С. 30-38.
5. Дурман М.О., Дурман О.Л. Сутність антикризового управління та принципи його здійснення. Вісник ХНТУ. 2021. № 1 (76). С. 153-161.
6. Медвідь В.Ю. Пасічний О.К. Кластеризація та поляризація малого підприємництва як запорука підвищення його конкурентоспроможності в економічному просторі територіальних громад. *Актуальні проблеми економіки*. № 12 (270), 2023. С. 15-22. \
7. Медвідь В.Ю. Грищенко С.А. Економічний розвиток місцевого підприємництва в умовах інституційних трансформацій громад. *Актуальні проблеми економіки*. № 11 (269), 2023. С. 49-59.

Інформаційні ресурси:

1. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
2. Портал «ПроРозвиток». URL: Про розвиток – Інструменти економічного розвитку територій (prorozvytok.com)

3. Ініціатива ЄС EU4Business. URL: EU4Business.

Національна платформа МСБ. URL: Національна платформа малого і середнього бізнесу (platforma-msb.org)

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання					Разом
	Опитування (участь в дискусії)	Виконання вправ на практичних заняттях	Тести поточного контролю	Завдання самостійної роботи	Доповідь*	
Тема 1. Місцевий економічний розвиток в умовах війни та повоєнного відновлення	4	2	2	2	x	10
Тема 2. Механізми та інструменти антикризового управління в місцевому економічному розвитку.	4	2	2	2		10
Тема 3. Стейкхолдери місцевого економічного розвитку та їх інтереси	4	2	2	2		10
Тема 4. Фінансовий лізинг та аутсорсинг.	4	2	2	2		10
Тема 5. Індустріальний та науковий парки.	4	2	2	2		10
Тема 6. Бізнес інкубатор та центр залучення інвестицій.	4	2	2	2		10
Тема 7. Кооператив та кластер.	4	2	2	2		10
Тема 8. Краудфандинг та револьверний фонд.	4	2	2	2		10
Тема 9. Соціальне підприємництво та інструменти соціальної підтримки.	4	2	2	2		10
<i>Всього</i>	36	18	18	18		
<i>Доповідь*</i>			10			10
Разом	36	18	18	18	10	100

*Доповідь готується здобувачем вищої освіти та доповідається на останньому практичному занятті. Є обов'язковим елементом.

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти заочної форми навчання			Разом
	Тести поточного контролю	Виконання практичних завдань	Опитування (участь в дискусії)	
Тема 1. Місцевий економічний розвиток в умовах війни та повоєнного відновлення	2			2
Тема 2. Механізми та інструменти антикризового управління в місцевому економічному розвитку.	2			2

Тема 3. Стейкхолдери місцевого економічного розвитку та їх інтереси	2	2		4
Тема 4. Фінансовий лізинг та аутсорсинг.	2	2	4	8
Тема 5. Індустріальний та науковий парки.	2	2	4	8
Тема 6. Бізнес інкубатор та центр залучення інвестицій.	2	2		4
Тема 7. Кооператив та кластер.	2	2		4
Тема 8. Краудфандинг та револьверний фонд.	2	2	4	8
Тема 9. Соціальне підприємництво та інструменти соціальної підтримки	2			2
Всього	18	12	12	42
<i>Підсумкове тестування</i>		8		8
<i>Індивідуальне завдання</i>		50		50
Разом	18	12	12	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання вправ на практичних заняттях:

Рівень опанування ПРН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті	2,0
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.	1,5
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.	1,0
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність або пасивна поведінка на занятті.	0,5
Незадовільний	Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.	0

- розв'язування тестів поточного контролю:

Рівень опанування ПРН відповідної навчальної програми	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	вірні понад 90% відповідей	2,0
Достатній	80-90% відповідей вірні	1,5
Середній	70-79% відповідей вірні	1,0
Низький	60-69% відповідей вірні	0,5
Незадовільний	Понад 40% відповідей невірні	0

- Опитування (участь в дискусії):

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	відповіді правильні, обґрунтовані, здобувач вищої освіти добре знає принципи місцевого розвитку, може чітко сформулювати та пояснити ключові поняття антикризового управління, може розробити детальну стратегію, включаючи конкретні цілі та дії. Може легко встановлювати контакт та будувати довірливі відносини.	4,0
Достатній	здобувач вищої освіти орієнтується у проблемі, яка розглядається, але відповідає невпевнено. Має загальне уявлення про інструментарій антикризового управління, але допускає деякі неточності. Має навички комунікації, але може відчувати деякі труднощі у спілкуванні з представниками інших груп.	3,5
Середній	відповіді здобувача вищої освіти містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Знає лише основні терміни, пов'язані з	3,0

	інструментарієм антикризового управління місцевим розвитком. Може запропонувати лише загальні ідеї. Може спілкуватися, але не завжди досягає бажаного результату.	
Низький	Відповіді мають значні помилки, що здебільшого зводять опитування до того рівня, який неможливо оцінити. Не може провести аналіз ситуації з антикризового управління. Пасивний, не бере участі в обговоренні.	2,5
Незадовільний	Здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або відповіді не вірні. Не має базових знань про антикризове управління в місцевому розвитку. Не може розробити алгоритм дій з впровадження інструментарію антикризового управління в місцевому економічному розвитку	0,0

-виконання завдань самостійної роботи (0-2):

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми з теми заняття. Здані виконані завдання вчасно.	2,0
Достатній	Завдання виконані в цілому вірно, але є незначні помилки та/або помилки в оформленні. Здані завдання вчасно.	1,5
Середній	Відповіді на завдання самостійної роботи містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання.	1,0
Низький	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання.	0,5
Незадовільний	Завдання не виконане зовсім.	0

-доповідь (0-10). Протягом вивчення дисципліни здобувач вищої освіти обов'язково готує доповідь.

Впродовж семестру здобувач вищої освіти готує доповідь за обраною темою.

(8-10). Здобувач демонструє глибоке розуміння вимог до діяльності за спеціальністю та вміння застосовувати їх на практиці. Здобувач може аналізувати реальні ситуації, пропонувати ефективні рішення та обґрунтовувати їх. Доповідь виконана та за її матеріалами підготовлено змістовну презентацію, Здобувач демонструє глибоке розуміння теми, вміння аналізувати та узагальнювати інформацію.

(4-7). Здобувач має базове розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, але не може застосувати їх на практиці. Здобувач теоретично знає вимоги, але не може продемонструвати їх застосування в конкретних ситуаціях. Доповідь підготовлена, але презентація відсутня.

(0-3). Здобувач не демонструє розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, пов'язаних з антикризовим управлінням Відсутність знань про специфіку антикризового управління в місцевому економічному розвитку. Доповідь не підготовлена.

-підсумкове тестування (0-8 балів).

Рівень опанування	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	вірні понад 90% відповідей	7,1-8,0
Достатній	80-90% відповідей вірні	6,1-7,0
Середній	70-79% відповідей вірні	5,1-6,0
Низький	60-69% відповідей вірні	3,1-5,0
Незадовільний	Понад 40% відповідей невірні	0-3,0

-індивідуальне завдання (0-50 балів). Індивідуальне завдання складається з 10 пунктів. Оцінювання кожного підзавдання проводиться за 5-бальною шкалою. Кінцева оцінка за індивідуальне завдання є сумою балів, отриманих за кожне підзавдання. Оцінка враховує не лише правильність виконання завдання, але й повноту, глибину аналізу, оригінальність підходу, оформлення роботи.

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – **залік**.